

SCHULDENVRIJE VALLEI

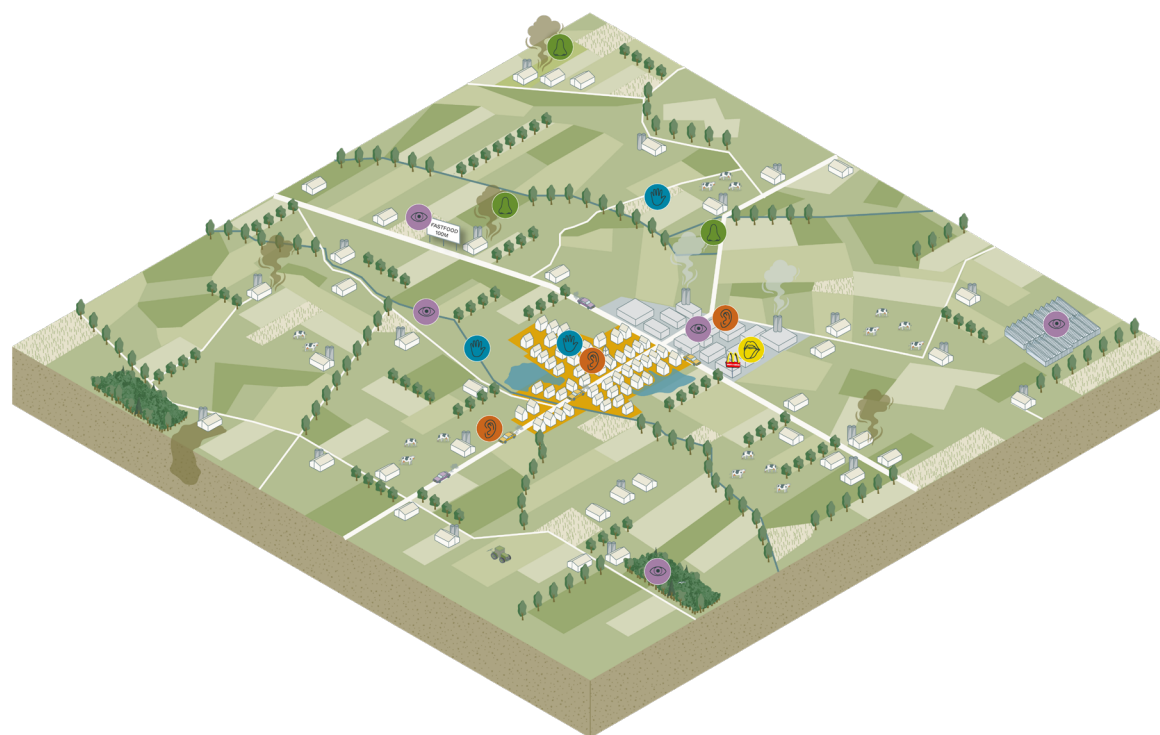
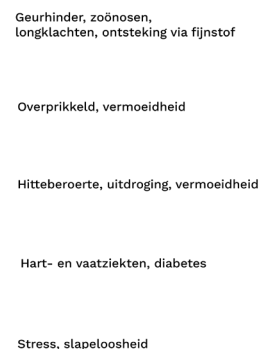
SCHULDEN

ZINTUIGVERVUILING

IMPACT GEZONDHEID

De schulden die we opbouwen in onze fysieke leefomgeving leiden tot zintuigvervuiling, met ernstige gevolgen voor gezondheid, mentaal welzijn en geluk

OPLOPENDE SCHULD IN HET NATUURLIJK KAPITAAL

We leven onbegrensd in een wereld die begrensd is. Met ons materialistisch, gemakzuchtig en individualistisch gedrag teren we in hoog tempo in op ons natuurlijk kapitaal: een robuust en schoon bodem- en watersysteem en biodiversiteit. Daarmee bouwen we schulden op naar onze fysieke leefomgeving, zoals bodemuitputting, vervuiling en verlies van biodiversiteit. Maar ook onze zintuigen raken vervuild. En dat heeft gevolgen voor onze gezondheid, ons mentale welzijn en ons geluk.

Door het grote natuurlijk kapitaal van de Foodvalley was de opbouwende schuld naar de fysieke en sociale leefomgeving lang niet merkbaar. Nu staat het gebied onder druk door intensieve landbouw, hoge veedichtheid, industrie en verkeer, gecombineerd met een groeiend aantal inwoners en toeristen. De effecten op gezondheid en welzijn worden steeds zichtbaarder. Daarnaast zet klimaatverandering waterkwantiteit, -kwaliteit en -veiligheid verder onder druk.

Discussies over wie of wat schuldig is en zou moeten bijdragen aan een oplossing, leiden tot een beleidsimpasse en stress bij betrokkenen. Daarom kiezen we voor een positieve en gezamenlijke aanpak. We erkennen dat deze schuld niet oneindig houdbaar is en dat we collectief verantwoordelijk zijn. Het hoopvolle is, dat we het dus ook samen kunnen oplossen.

Kortom, tijd om onze kop uit het zand te halen. Wat als het lukt om deze negatieve schuldenspiraal te doorbreken en het natuurlijk kapitaal te regenereren? Dan ontstaat er lucht en ruimte voor een gezonde, gelukkige en schuldevrije Foodvalley.

SCHULDENSPIRAAL DOORBREKEN NAAR SCHULDENVRIJHEID

Om gezondheid, geluk en leefkwaliteit voor toekomstige generaties veilig te stellen, moet de schuldenpiraal worden doorbroken. Dat vraagt om een beweging richting schuldenvrijheid. Een manier van leven, ondernemen en ontwikkelen binnen de grenzen van het natuurlijk systeem. De strategie naar een schuldenvrije samenleving bestaat uit drie samenhangende stappen die we op de volgende pagina nader toelichten:

1. Schulden erkennen
2. Schulden aflossen
3. Schulden voorkomen

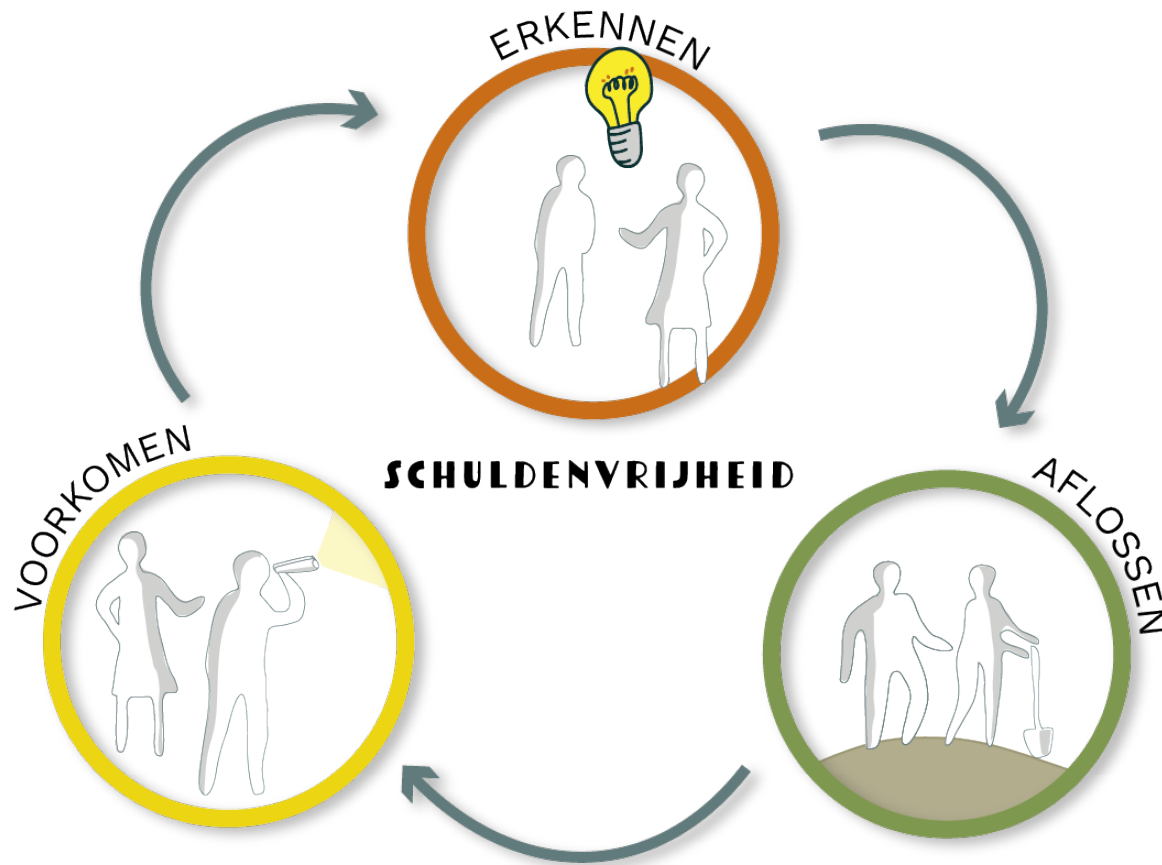

Onze strategie naar een schuldenvrije samenleving is geïnspireerd op het experiment Immerloo Schuldenvrij. Bron: <https://arnhem-oost.nl/dit-doen-we/uitleg-experiment-immerloo-schuldenvrij/>

Op weg naar een schuldenvrije vallei plannen we evenementen bij belangrijke mijlpalen, waarvoor we de inwoners van de Foodvalley graag uitnodigen

‘SCHULDENVRIJHEID’ : LEVEN, ONDERNEMEN EN ONTWIKKELEN BINNEN DE GRENZEN VAN HET NATUURLIJK SYSTEEM.

De strategie naar schuldenvrijheid bestaat uit drie samenhangende stappen: schulden erkennen, schulden aflossen en schulden voorkomen

1. Schulden erkennen
Schulden opbouwen gebeurt vaak buiten ons zicht en de verantwoordelijkheid voor herstel schuiven we door naar anderen. Daarom maken we eerst zichtbaar wie de schuldeisers in ons systeem zijn, zoals banken, boeren en het natuurlijk systeem. Overheid, markt en samenleving erkennen gezamenlijk deze opgebouwde schuld. Schuld wordt hierbij niet geframed als verwijt, maar als gedeelde verantwoordelijkheid.
2. Schulden aflossen
Sommige schulden kunnen direct worden afgelost, andere vragen om een langdurig proces van herstel of wellicht kwijtschelding. Een gezamenlijk schuldenfonds maakt dit mogelijk, met bijdragen van overheid, bedrijven en maatschappij. Schuldhulpverleners zien toe op een eerlijk en transparant proces.
3. Schulden voorkomen
Tot slot werken we toe naar een schuldenvrije maatschappij. We voorkomen nieuwe schulden door ontwikkelingen te toetsen op schuldenrisico's. Regeneratie van het natuurlijk kapitaal is onze spaarpot en buffer voor de toekomst. Nieuwe vormen van wonen, werken en leven maken dat toekomstige generaties niet opnieuw in de schulden belanden.

Hoe deze strategie zich vertaalt naar bouwstenen voor een schuldenvrije vallei, leggen we op de volgende pagina uit.

BOUWSTENEN VOOR EEN SCHULDENVRIJE VALLEI

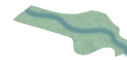
De weg naar schuldenvrijheid vraagt om durf, samenwerking en een nieuwe ruimtelijke logica. De basis is regeneratie van het natuurlijk kapitaal van de Foodvalley en een eerlijke en transparante verdeling van lusten en lasten. Twee systeemveranderingen vormen daarvoor de ruimtelijke basis:

- Hoogdynamisch bodem- en watersysteem
Een veerkrachtig bodem- en watersysteem wordt het nieuwe fundament onder natuur, landbouw en verstedelijking. Teelten volgen bodem en water. Starre peilen en eigendomsgrenzen maken plaats voor meer dynamiek en gemeenschappelijk beheerde gronden. Agrariërs werken gezamenlijk aan gezonde bodems, water en voedsel.
- Natuurinclusieve, regionale landbouwtransitie
We schakelen over van dierlijk naar plantaardig eiwit. Dit leidt tot gezonder eten, maar vooral tot een lagere veedichtheid en daardoor meer ruimte voor natuur, wonen en ontspanning. Het voedselsysteem verschuift van een winstgedreven exportmachine naar een regionale keten met betaalbaar, gezond en eerlijk voedsel.

Deze twee systeemveranderingen vormen het fundament voor een schuldenvrije leefomgeving. Onze leefomgeving is zo ingericht dat bedrijven en inwoners vanzelfsprekend functioneren als onderdeel van het natuurlijke systeem en daarvoor zorgdragen. Economische activiteiten benutten het natuurlijk kapitaal en dragen bij aan regeneratie.

Op de volgende pagina verbeelden we met welke ruimtelijke bouwstenen we onze schulden aflossen en het natuurlijk kapitaal regenereren. Van nieuwe gemixte boslandschappen en gezonde beekdalen, tot een toegankelijke Streekbaan en nieuwe Stadsnesten.

HOOGDYNAMISCH BODEM- EN WATERSYSTEEM

Gezonde beekdalen: vloeivelden met meanderende beken

Teelten passend bij bodem- en watersysteem

NATUURINCLUSIEVE, REGIONALE LANDBOUWTRANSITIE

Natuurinclusieve strokenteelt met rotatie van eiwitrijke gewassen

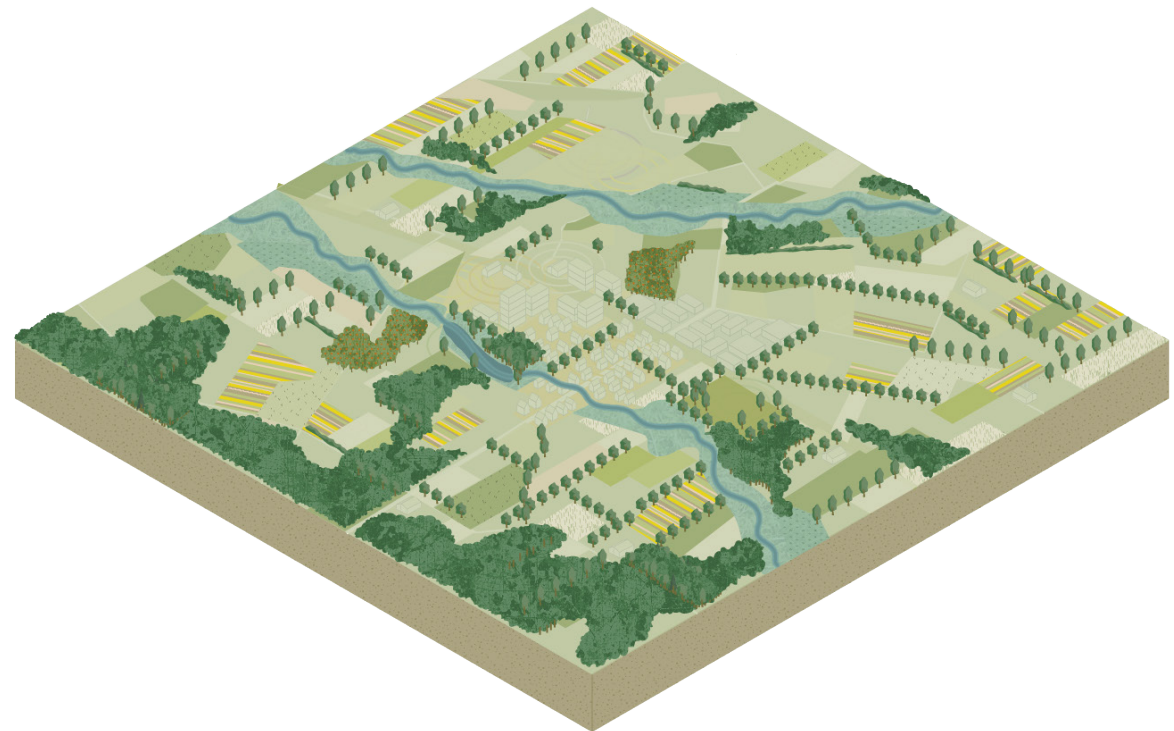
Soortenrijke bossen met hoge biodiversiteit

Gemixte boslandschappen: agroforestry, voedselbossen en wildernisbossen

Natte teelten op natte gronden

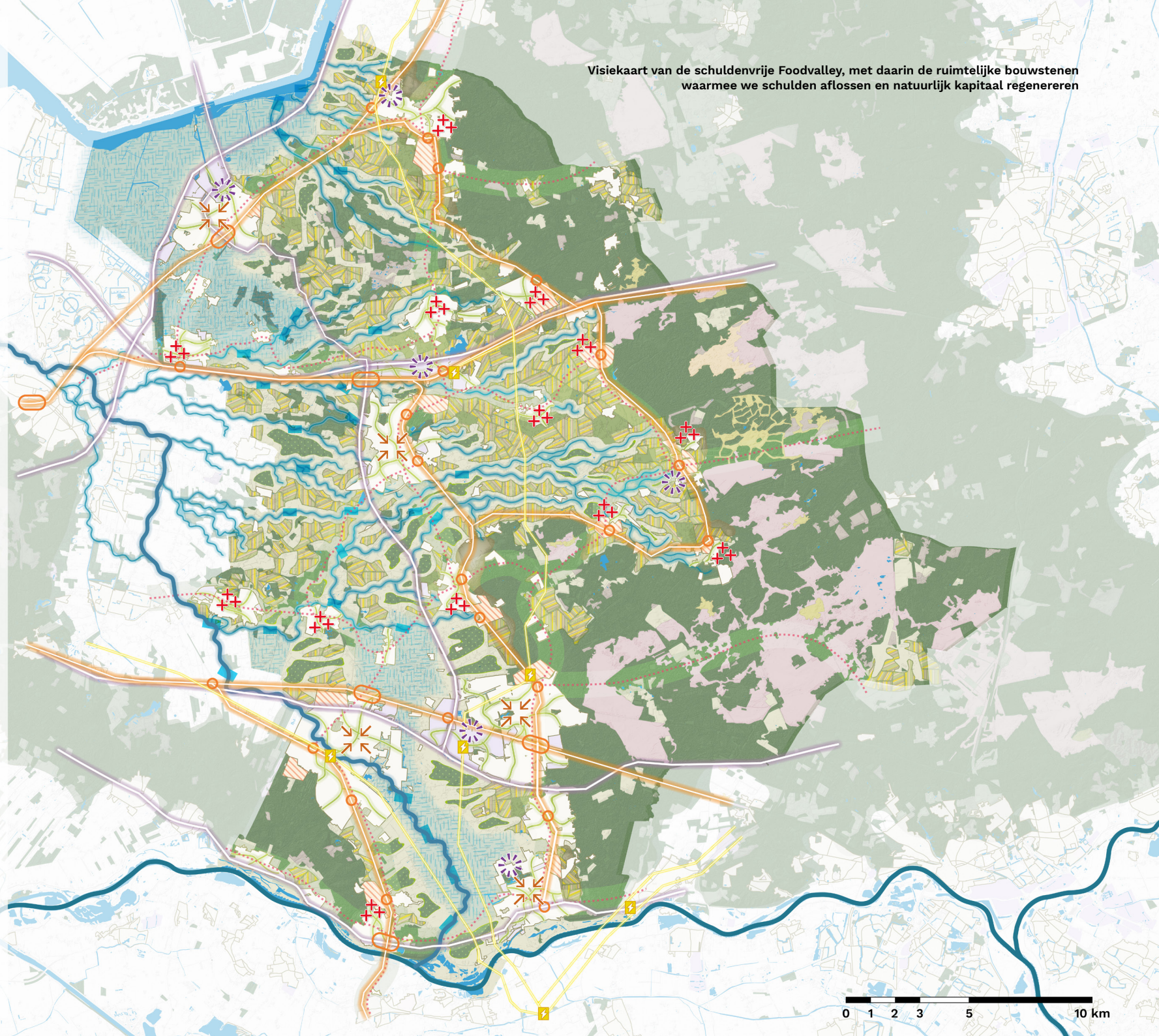

De basis voor een schuldenvrije vallei ligt in twee systeemveranderingen die het natuurlijk kapitaal van de Foodvalley herstellen en lusten en lasten eerlijk verdelen

LEGENDA

- Spanslandschap met ruimte voor waterberging in het veenlandschap
- Gezonde beekdalen: vloeiwiden met meanderende beken
- Aquacultuur, helofytenfilters en recreatievoorzieningen langs schoon water
- Gemixte nieuwe boslandschappen: agroforestry, voedselbossen en wildernisbossen
- Omgevormde soortenrijke bossen, heide en stuifzanden met hoge biodiversiteit, ruimte voor infiltratie en ontlaste recreatiedruk
- Groen dooraderde dekzandruggen met natuurinclusieve strokenteelt met rotatie van eiwitrijke gewassen, in combinatie met agrotoerisme en zorgfuncties
- Toekomstbestendige energie met opgeschaald 150kV netwerk en hoogspanningsstations
- Hoogtechnologische hubs met innovatieve voedselproductie, kweekvlees, insectenkweek en vezelverwerking voor biobased bouwen en textiel
- Streekbaan: een regionaal vervoerssysteem aangesloten op bestaand treinnetwerk. Brengt mensen streekproducten en voorzieningen dichterbij
- Stadsnesten: compacte, groene gebieden verbonden door de Streekbaan waar mensen wonen, werken, recreëren, bewegen en elkaar ontmoeten
- Ontlaste, ontprikkelende autowegen met bosbuffers en groene rustpunten die aanleiding geven tot verblijven
- Leeflijnen: ontprikkend (snel)fiets- en wandelnetwerk voor dagelijkse bewegingen omgeven door gezonde bufferzone. Verbindt kernen, stimuleert bewegen en brengt de mens makkelijk in contact met landschap en voorzieningen
- Vitale regiokernen met (zorg)voorzieningen op orde en behoud van identiteit
- Stedelijke inbreidingskern met verbeterde ruimtelijke kwaliteit en (groen)voorzieningen
- Uitbreidingskern met nieuwe ruimtelijke kwaliteit en (groen)voorzieningen
- Groen dooraderd bebouwd gebied versterkt biodiversiteit en draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving

Visiekaart van de schuldenvrije Foodvalley, met daarin de ruimtelijke bouwstenen waarmee we schulden aflossen en natuurlijk kapitaal regenereren

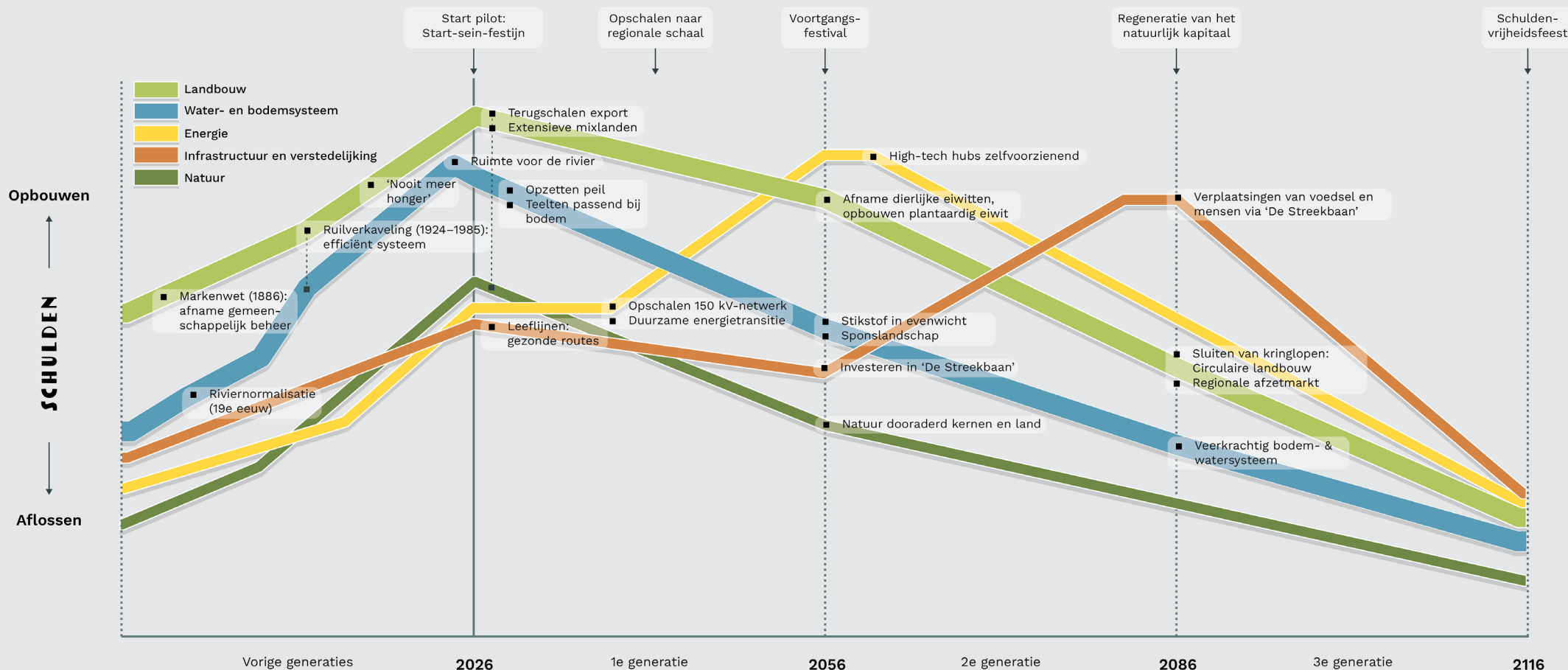

0 1 2 3 5 10 km

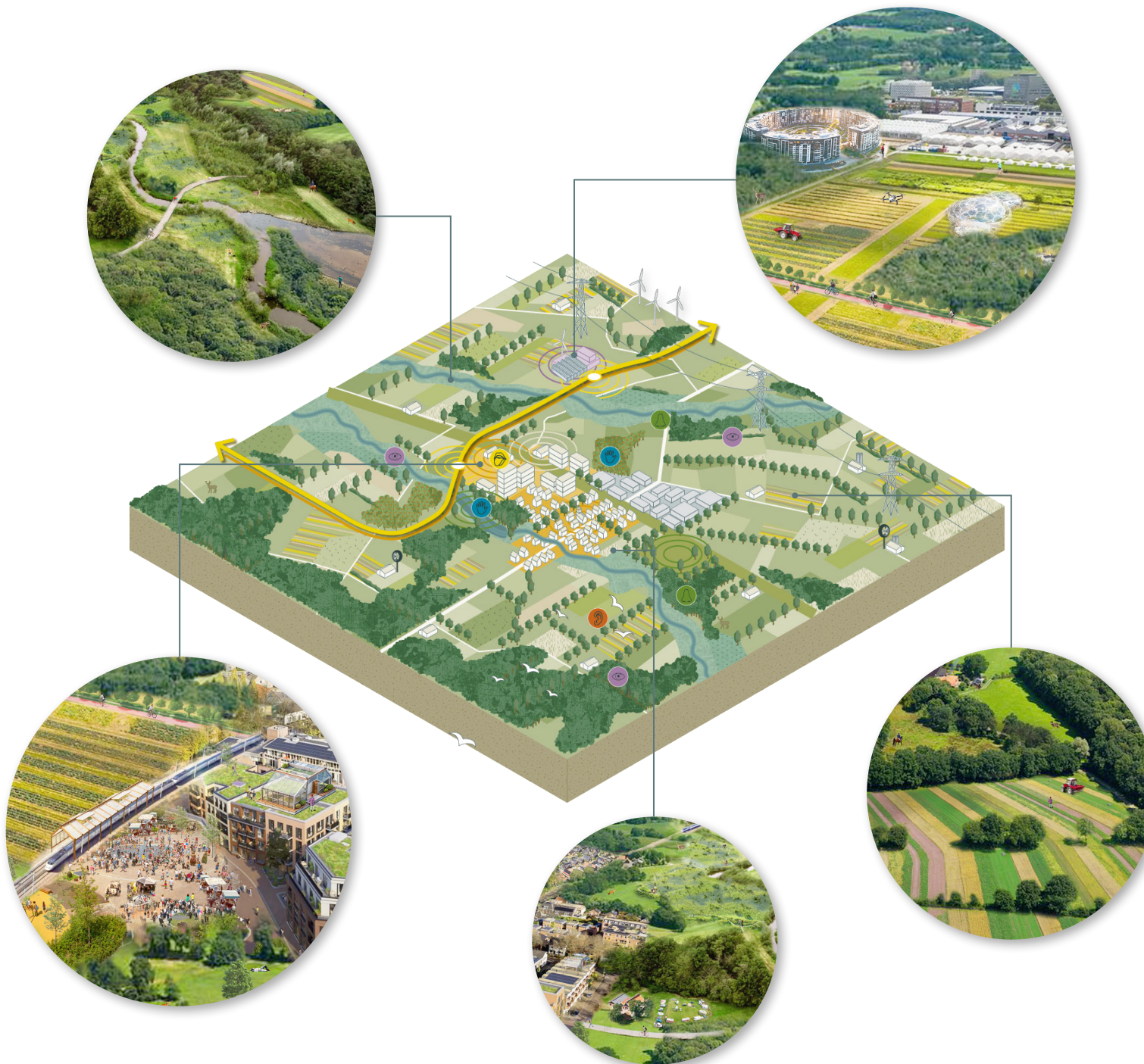
AAN DE SLAG: PILOT SCHULDENVRIJHEID

In de tweede ronde van de prijsvraag gaan we met de regio op zoek naar een pilotgebied waar de ontwikkeling nu al vastloopt: door hoogopgelopen schulden en een impasse in beleid of samenwerking. We onderzoeken hoe we als schuldhelpverleners het concept 'schuldenvrijheid' toe kunnen passen in een integraal gebiedsproces. We benutten kennis van bewoners, vanuit de landbouw, welzijnsorganisaties, waterbeheer en biobased economy. We stellen onszelf de vraag: 'Hoe houden we elkaar vast zodat iedereen mede-eigenaar blijft van een schuldenvrije toekomst?'

We verkennen de landschappelijke, maatschappelijke en economische schulden, maken zichtbaar wie schuldeiser is en wie bijdraagt aan een schuldenfonds, om vervolgens de schulden af te lossen. Met ontwerpend onderzoek werken we uit hoe een schuldenvrije toekomst er in het pilot-gebied uit kan zien. Zo versterken we de samenwerking, doorbreken we de impasse en schetsen we een aantrekkelijk perspectief voor de regio.

Het schuldenmodel laat zien hoe en met welke ingrepen en mijlpalen we de schulden uit vorige generaties in de komende drie generaties aflossen. Sommige schulden kunnen direct worden afgelost, andere vergen investeringen voorafgaand aan aflossing

SCHULDENVRIJE VALLEI

De Foodvalley is een kapitaalkrachtige vallei. Het agrarische systeem is divers, het landschap dynamisch en de markt regionaal. Inkomsten uit toerisme komen ten goede aan de regeneratie van de vallei. Inwoners ontvangen trots gasten die zo kennismaken met hoe een schuldenvrij landschap eruitziet. Stadsnesten langs de Streekbaan vormen compacte, met groen dooraderde plekken waar mensen wonen, werken, recreëren, bewegen en elkaar ontmoeten. Elk stadsnest wordt gedragen door de unieke landschappen en identiteiten van de Foodvalley. Voedsel is de verbindende factor. Het agrarisch landschap en hubs leveren gezond fastfood en kookpakketten. Bewoners helpen elkaar, eten gezond en leven gelukkiger.

We leefden onbegrensd in een begrensde wereld, en dat maakte schuld. Of we ooit helemaal schuldenvrij worden, is onzeker. Maar door bewust te begrenzen, bouwen we aan een rijk landschap dat niet uitput maar voedt: een regio met meer ademruimte, die gezonder leeft en gelukkiger wordt.

Verkwikkend vergezicht van de schuldenvrije, gezonde en gelukkige Foodvalley. Van nieuwe gemixte boslandschappen, gezonde beekdalen en natuurinclusieve landbouw, tot hoogtechnologische hubs, leeflijnen, een toegankelijke Streekbaan en nieuwe Stadsnesten.

Tijdens het schuldenvrijheidsfeest in de Foodvalley vieren we dat we gezond en gelukkig leven, ondernemen en ontwikkelen op basis van ons geregenereerde natuurlijk kapitaal